

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TARBIYA FANI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lism
Ta'lism sohasi:	110000 – Ta'lism
Ta'lism yo'nalishi:	60110400 – Boshlang'ich ta'lism

Fan/modul kodi BTTar1205	O'quv yili 2024-2025	Semestr 2	ECTS - Kreditlar 5
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus/qozoq/tojik	Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
	"Boshlang'ich ta'limda tarbiya fani"	60	90
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad - bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich ta'limda "Tarbiya" fani asoslari, metodologiyasi, metodlari va texnologiyalari bo'yicha nazariy bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini tarkib toptirishdan iborat. Buning natijasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari tarbiya nazariyasi, didiktikasi va metodologiyasi asoslari bilan kasbiy quronanadi. Fanning vazifasi – "Boshlang'ich ta'limda tarbiya fani" bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida tarbiya nazariyasi, didaktikasi, metodologiyasi va taenologiyasi asoslari bo'yicha kasbiy kompetensiyani tarkib toptiradi. Ularni boshlang'ich sinflarda tarbiya jarayonini amalga oshirish va tarbiyaviy ishlar faoliyati bilan shug'ullanishga tayyorlaydi.		
	II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Kirish. "Tarbiya" fani haqida tushuncha Tarbiya nazariyasining umumiy xususiyatlari. Tarbiya fanining manbalari. Tarbiya fanini o'qitish zaruriyati. 2-mavzu. "Tarbiya" fanining metodologik asoslari Tarbiyaga oid zamonaliviy paradigmalar. "Tarbiya" fanining tamoyillari. "Tarbiya" fanining ilmiy-tadqiqot metodlari. 3-mavzu. Milliy va umuminsoniy qadriyatlar tarbiyasi Boshlang'ich sinf o'quvchilarini milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash. Boshlang'ich sinf o'quvchilari ongiga umuminsoniy qadriyatlarni singdirish. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining milliy va umuminsoniy qadriyatlar ruhida tarbiyalanganlik darajasini baholash. Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida milliy g'oya asoslari. 4-mavzu. Boshlang'ich sinflarda "Tarbiya" fani mazmuni O'quv rejasiga haqida ma'lumot. O'quv dasturi haqida ma'lumot. Boshlang'ich sinflar "Tarbiya" darsligi . 5-mavzu. Tarbiya fanini o'qitishda xorijiy tajriba Tarbiya fanini o'qitishda G'arb tajribasi. Tarbiya fanini o'qitishda Sharq tajribasi. Tarbiya fanini o'qitishda MDH tajribasi. 6-mavzu. Boshlang'ich sinflarda "Tarbiya" fanini o'qitish shakllari, metodlari va vositalari.		

“Tarbiya” fanini o‘qitish shakllari. “Tarbiya” fanini o‘qitish metodlari. “Tarbiya” fanini o‘qitish vositalari.

7-mavzu. “Tarbiya” fanini o‘qitishning noan‘anaviy shakllari, metodlari va vositalari

O‘qitishning noan‘anaviy shakllari xususiyatlari. “Tarbiya” fanini o‘qitishning noan‘anaviy metodlar tasnifi. “Tarbiya” fanini o‘qitishda AKTdan foydalanish.

8-mavzu. “Tarbiya” fanini o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish

Pedagogik texnologiyalar haqida tushuncha. “Tarbiya” fanini o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish xususiyatlari. “Tarbiya” fanini o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish samaradorligi.

9-mavzu. Inklyuziv ta’lim asosida “Tarbiya” fanini o‘qitish ahamiyati

Inklyuziv ta’lim xususiyatlari. “Tarbiya” fanini o‘qitishda inklyuziv ta’lim asoslari. Inklyuziv ta’lim asosida “Tarbiya” fanini o‘qitishning ahamiyati.

10-mavzu. “Tarbiya” fanini o‘qitishda sinfdan tashqari ishlarning vazifalari, mazmuni va tashkil etilishi

“Tarbiya” fanini o‘qitishda sinfdan tashqari ishlar mazmuni. “Tarbiya” fanini o‘qitishda sinfdan tashqari ishlarni tashkil etish. “Tarbiya” fanini o‘qitishda maktabdan tashqari faoliyat.

11-mavzu. “Tarbiya” fanini o‘qitishda kompetentli yondashuv ahamiyati
Kompetensiya haqida tushuncha. Tarbiya fanining kompetensiyalari. Tarbiya fanini o‘qitishda Milliy dastur talablariga amal qilish ahamiyati.

12-mavzu. “Tarbiya” fanidan o‘quvchilarining bilim, ko‘nikma, malakalarini tekshirish turlari va ahamiyati

Bilimlarni tekshirish, baholashning ta’limiy va tarbiyaviy ahamiyati. Bilimlarni tekshirishga qo‘yiladigan talablar. Bilimlarni tekshirish metodlari. Bilimlarni tekshirish turlari va usullari.

13-mavzu. “Tarbiya” fani monitoringi

“Tarbiya” fani o‘zlashtirilganlik natijalarini nazorat qilish. Natijalar asosida tashxis qo‘yish. Korreksion ishlar metodikasi.

14-mavzu. “Tarbiya” fanini o‘qitishda baholashning elektron shakli

O‘qitishda baholashning elektron shakli xususiyatlari. “Tarbiya” fanini o‘qitishda baholashning elektron shakldan foydalanish. O‘qitishda baholashning elektron shakldan foydalanish samaradorligi.

15-mavzu. “Tarbiya” fani o‘qitish amaliyotini takomillashtirish yo‘llari

Fanning o‘qitish amaliyotini takomillashtirishda tadqiqot xulosalaridan foydalanish. Fanning o‘qitish amaliyotini takomillashtirishda ijtimoiy so‘rovnomalardan foydalanish. Fanning o‘qitish amaliyotini takomillashtirishda individual amaliy tajribalardan foydalanish.

III. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. “Tarbiya” fani haqida tushuncha
2. “Tarbiya” fanining metodologik asoslari
3. Milliy va umuminsoniy qadriyatlar tarbiyasni

4. Boshlang'ich sinflarda "Tarbiya" fani mazmuni
5. Tarbiya fanini o'qitishda xorijiy tajriba
6. Boshlang'ich sinflarda "Tarbiya" fanini o'qitish shakllari, metodlari va vositalari
7. "Tarbiya" fanini o'qitishning noan'anaviy shakllari, metodlari va vositalari
8. "Tarbiya" fanini o'qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish
9. Inklyuziv ta'lif asosida "Tarbiya" fanini o'qitish ahamiyati
10. "Tarbiya" fanini o'qitishda sinfdan tashqari ishlarning vazifalari, mazmuni va tashkil etilishi
11. "Tarbiya" fanini o'qitishda kompetentli yondashuv ahamiyati
12. "Tarbiya" fanidan o'quvchilarning bilim, ko'nikma, malakalarini tekshirish turlari va ahamiyati
13. "Tarbiya" fanini o'qitish diagnostikasi
14. "Tarbiya" fanini o'qitishda baholashning elektron shakli
15. "Tarbiya" fani o'qitish amaliyotini takomillashtirish yo'llari

Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lifni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingen natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lif uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. "Tarbiya" fanini o'qitish metodlari.
2. "Tarbiya" fanini o'qitish texnologiyalari.
3. "Tarbiya" fanini o'qitishning noan'anaviy shakllari xususiyatlari
4. "Tarbiya" fanini o'qitishda xorij tajribasidan foydalanish
5. Tarbiya fanini o'qitishda individual uslublar
6. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash.
7. Boshlang'ich sinf o'quvchilari ongiga umuminsoniy qadriyatlarni singdirish.
8. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining milliy va umuminsoniy qadriyatlar ruhida tarbiyalanganlik darajasini baholash.
9. Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida milliy g'oya asoslari.
10. Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida pedagogik tamoyillar.
11. Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida psixofiziologik tamoyillar.
12. Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida ijtimoiy tamoyillar.
13. Didaktikaning asosiy tamoyillari.
14. "Tarbiya" fanini o'qitish metodlari.
15. "Tarbiya" fanini o'qitish texnologiyalari.

16. "Tarbiya" fanini o'qitishning noan'anaviy shakllari xususiyatlari.
17. "Tarbiya" fanidan o'quvchilarning bilim, ko'nikma, malakalarini tekshirish turlari va ahamiyati
18. Tarbiya fanini o'qitishda individual uslublar.
19. Masofaviy ta'lif xususiyatlari.
20. "Tarbiya" fanini o'qitishda masofaviy ta'limning o'rni.
21. Masofaviy ta'lif vositasida "Tarbiya" fanini o'qitish samaradorligi.
22. Inklyuziv ta'lif xususiyatlari.
23. "Tarbiya" fanini o'qitishda inklyuziv ta'lif asoslari.
24. Inklyuziv ta'lif asosida "Tarbiya" fanini o'qitishning ahamiyati.
25. O'qitishning elektron-modulli shakli xususiyatlari.
26. "Tarbiya" fanini o'qitishda elektron-modulli shakldan foydalanish.
27. Elektron-modulli shakldan foydalanish samaradorligi.
28. "Tarbiya" fanini o'qitishning huquqiy asoslari.
29. "Tarbiya" fanini o'qitishning tashkiliy asoslari.
30. "Tarbiya" fanini o'qitishning ijtimoiy asoslari.
31. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida fazilatlarni shakllantirish.
32. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ijtimoiylashtirish.
33. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini faoliyatga yo'naltirish.
34. "Tarbiya" fanini o'qitishning klaster mexanizmi.
35. "Tarbiya" fanini o'qitishning monitoring mexanizmi.
36. "Tarbiya" fanini o'qitishning amaliy mexanizmlari monitoringi.
37. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tarbiyalanganlik darajasini aniqlash indikatorlari.
38. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tarbiyalanganlik darajasini o'rganish.
39. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tarbiyalanganlik darajasini baholash.
40. "Tarbiya" fanini o'qitish amaliyotini takomillashtirishda tadqiqotlar hulosalaridan foydalanish.
41. Boshlang'ich ta'lifda "Tarbiya" fanini o'qitish xususiyatlari.
42. "Tarbiya" fanini o'qitishda sinfdan tashqari ishlarning vazifalari, mazmuni va tashkil etilishi
43. "Tarbiya" fanining ilmiy-tadqiqot metodlari.
44. "Tarbiya" fanining individual metodlari.
45. "Tarbiya" fanini o'qitishning milliy tajribasi.

3.

IV. Ta'lif natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari tarbiya fani asoslari, tarkibi, ulardan foydalanish bo'yicha yondashuvlarning nazariyi, didaktik va metodologik asoslari bo'yicha tushunchalarga ega bo'lishi, ulardan foydalanishning zamонави yondashuvlarini bilishi, fanga xos bo'lgan tajribalar majmui ekanligi bo'yicha **tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)**

- bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari tarbiyaning nazariyi masalalari, ularni

	o'rganish yondashuvlari, maktabgacha va mактаб та'лими, о'рта maxsus va professional та'лими, ixtisoslashirilgan va ijodiy ta'lim hamda oliv pedagogik ta'limda tendensiyalardan foydalanish metodikasi, xorijiy mamlakatlarning ta'lim tizimi tendensiyalari va ularning o'ziga xos xususiyatlari, o'qituvchi faoliyatida ta'lim tendensiyalarining ahamiyati bo'yicha foydalana olishi; (ko'nikma). - uzuksiz ta'limdagi ta'limiy, tarbiyaviy, metodik va texnologik tajribalardan foydalanishning an'anaviy, zamonaviy va innovatsion yondashuvlaridan xabardor bo'lishi, u tarbiya fanini o'rganish bo'yicha individual metodikaga ega bo'lish va o'zning kelgusi faoliyatida ta'lim tendensiyalardan oqilona foydalanish bo'yicha malakalarga ega bo'lishi kerak.
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishslash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihibar; • jamoa bo'llib ishslash va hioya qillish uchun loyihibar
5.	IX. Kreditarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. O.Jabborova, Z.Umarova. Boshlang'ich ta'limda tarbiya fanini o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2022, 112 b. 2. Н.А. Бекетов. Тәрбие. Оқу колданба. -Шырышык, 2022, 130 б. 3. Sh.Botiroya, T. Sultonov. Методика преподавания предмета "Воспитание" в начальных классах. Учебное пособие. –Тошкент, 2022, 80 б. 4. Каримчонов Аличон. Методикаи фанни тарбия. Дарслик. – Тошкент, 2022. 186 б. XI. Qo'shimcha adabiyotlar 1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. // www.zyonet.uz 2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 6 iyuldag'i 422-soni "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida "Tarbiya" fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori. // www.Ziyonet.uz 3. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 29 b. 4. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 485 b.

	6. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezentralizatsiya va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning asosiy poydevoridir. –Toshkent, 2021 7. Tarbiya kitobi. 1-4-sinflar uchun darslik. –Toshkent, 2020 8. Abdujalilova Sh. Abdurauf Fitratning “Tarbiya” fani talqini. –Toshkent, 2020. – 36 b.
	Axborot manbalari www.edu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va inovatsiyalar vazirligi sayti. www.uzedu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi sayti. www.cspu.uz – Chirchiq davlat pedagogika universiteti sayti www.ziyonet.uz – O‘zbekiston Respublikasi axborot ta’lim tarmog‘i www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi www.unilibrary.uz – Oliy ta’lim muassasalarining yagona elektron kutubxona axborot tizimi
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “ <u>29</u> ” <u>08</u> dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma’sul: O.M.Jabborova - CHDPU, “Boshlang‘ich ta’lim metodikasi” kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
9.	Taqrizchilar: A.Kuchkinov – Chirchiq davlat pedagogika universiteti dotsenti, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) O.Ergasheva – Termiz davlat pedagogika universiteti dotsenti, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)